Gemeente Diemen

Raadsvoordracht

Onderwerp:	**Programmabegroting 2027 gemeente Diemen**
Datum:	6 oktober 2026
Portefeuillehouder:	S. Kuilman
Team:	Team Bestuurs- en Directieadvies
Steller:	Koen Deutekom 020 - 314 4814 koen.deutekom@diemen.nl

Gevraagde beslissing

1. Vaststellen van de 'Programmabegroting 2027' inclusief de nieuwe ontwikkelingen zoals opgenomen in bijlage 1 'Nieuwe ontwikkelingen in de Programmabegroting 2027'.

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

Normaliter is de kadernota de basis voor het opstellen van de begroting. Door de gemeenteraadsverkiezingen in maart dit jaar is dat dit jaar anders. Na de verkiezingen zijn eerst de nieuwe raad en het college geïnstalleerd. Vervolgens is het coalitieakkoord 'Samen verder. Bouwen aan de toekomst van Diemen' vastgesteld. Er was te kort tijd om de ambities al te vertalen in de Kadernota 2027. Dit hebben we nu gedaan in de voorliggende Programmabegroting 2027.

Met de vaststelling van deze begroting worden de budgetten en activiteiten voor 2027 vrijgegeven.

De begroting 2027 toont onderstaand meerjarenperspectief:

Begroting 2027	2027	2028	2029	2030
Structureel	-1.235	1.215	645	220
Incidenteel	-1.675	-570	-170	-140
Saldo meerjarenraming	**-2.910** Tekort	**645** Overschot	**325** Overschot	**80** Overschot

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat 2027 sluit met een structureel en incidenteel negatief saldo. Voor de jaren na 2027 verwachten we een positief structureel saldo. Door dit positieve meerjarenperspectief stellen we voor om in 2027 onze goede reservepositie in te zetten. Ons sterke weerstandsvermogen en onze goede solvabiliteit zijn hiervoor belangrijke randvoorwaarden. Om de Algemene Reserve in te zetten voor structurele dekking is afstemming nodig met onze financiële toezichthouder, de Provincie Noord-Holland. De toezichthouder is akkoord met dit voorstel.

Vanaf 2028 verbetert het structurele saldo door het wegvallen van de jaarlijkse dotaties aan de onderhoudsvoorzieningen (+/+ € 2,9 miljoen).
Ondanks dat we weten dat de realisatie van het zwembad na 2029 zal zijn, willen we in de sturing op het meerjarenperspectief rekening houden met de extra lasten die hieruit voortvloeien. Daarom zien we in 2030 het positieve saldo teruglopen. We houden vanaf 2030 rekening met de afschrijvingslasten voor de bouw van een nieuw sportcentrum en zwembad. Ook houden we in het meerjarenperspectief rekening met de afbouw van de compensatieregeling als gevolg van de herverdeling van het Gemeentefonds. Vanaf 2029 verwachten we jaarlijks € 450.000 minder inkomsten te ontvangen. Dit loopt op tot in totaal € 3,2 miljoen minder inkomsten. Naar de afbouw van de compensatieregeling wordt nog verder onderzoek gedaan.

Niet zichtbaar in het getoonde perspectief maar wel van belang voor de financiële ruimte na 2030 is dat vanaf 2030 de afschrijvingslasten van de investeringen in de openbare ruimte mee gaan tellen. De afschrijvingslasten hebben een oplopend negatief effect op het structurele meerjarenperspectief.

Concrete aanleiding
De begroting 2027 moet uiterlijk 15 november bij de toezichthouder - de provincie Noord-Holland - zijn ingediend. De begroting is geagendeerd voor de raad van 12 november 2026.

Toelichting

Inhoud van het voorstel
Belangrijke onderdelen bij de besluitvorming van de begroting zijn het weerstandsvermogen, de lokale lastendruk en de nieuwe beleidsvoornemens.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing
De risico's en de berekening van het weerstandsvermogen hebben we geactualiseerd. De risico's met structurele gevolgen blijven extra onze aandacht houden. In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' hebben we de belangrijkste risico's opgenomen. Onderstaand treft u de beide weerstandsratio's met een korte toelichting.

✓ De structurele weerstandsratio blijft 'Uitstekend'.

De structurele weerstandsratio is nog steeds uitstekend. Desondanks is de verslechterende economische situatie in de wereld maar zeker ook in Nederland een aandachtspunt. Er moet veel geïnvesteerd worden in woningbouw en we willen graag de veiligheid en ons sociale karakter behouden. Het Rijk stelt slechts beperkt middelen beschikbaar voor de taken en uitdagingen die op de gemeenten afkomen. Dat houdt in dat we een veilig begrotingsbeleid aanhouden zodat we onverwachte economische tegenvallers kunnen opvangen zonder direct te bezuinigen op vitale publieke voorzieningen.

✓ De incidentele weerstandsratio blijft 'Uitstekend'.

De incidentele weerstandsratio wordt voornamelijk beïnvloed door grondexploitaties. De snelle ontwikkelingen en de grote geldstromen die binnen de grondexploitaties omgaan, vormen een groot deel uit van de incidentele risico's. Om deze risico's op te vangen is een aparte reserve en voorziening Grondzaken ingesteld. De Reserve Grondzaken kan alleen ingezet worden voor de risico's binnen de grondexploitaties.

Het incidenteel weerstandsvermogen is ruim toereikend.

Begroting 2027 (stand per 1 januari)	2027	2028	2029	2030
Algemene Reserve	32.105	31.125	31.615	34.480
Reserve Grondzaken	17.265	17.265	17.265	17.265
Totaal saldo incidenteel weerstandsvermogen	**49.370**	**48.390**	**48.880**	**51.745**

De Algemene Reserve en de Reserve Grondzaken zijn voor het opvangen van de incidentele risico's. Daarbij aangetekend dat de Reserve Grondzaken alleen ingezet kan worden voor de risico's binnen de grondexploitaties. Het incidenteel weerstandsvermogen is ruim toereikend.

Lokale lastendruk
De sturing op de lokale lastendruk vindt plaats bij vaststelling van de begroting. De uitwerking van de begrotingskaders verwerken we in onze belastingverordeningen. De belastingverordeningen 2027 worden volgens planning in de gemeenteraadsvergadering van december 2026 vastgesteld. In de kadernota stelden we voor alle belastingen en tarieven met 2,1% te indexeren. Uitzondering daarop is de OZB-opbrengst voor woningen en tarief rioolbelasting.

- OZB-tarief voor woningen

De OZB-aanslag voor een gemiddelde woning is met 5,0% verhoogd. Reden hiervoor is dat er de afgelopen jaren een stevige inflatie heeft plaatsgevonden. De inflatie is niet meegenomen in de indexering van het OZB-tarief. In 2025 en 2026 hebben we daar een inhaalslag gemaakt. Ook voor 2027 zetten we deze inhaalslag door. Dit doen we alleen voor het OZB-tarief voor woningen. Het OZB-tarief voor woningen behoort nog steeds binnen de top 20 van laagste tarieven van alle gemeenten.

- Tarief rioolbelasting

Het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028 gaat uit van een extra jaarlijkse stijging van het tarief rioolbelasting van € 5,- in de jaren 2025, 2027 en 2028. Deze stijging komt op de jaarlijkse stijging als gevolg van inflatie.

Nieuw beleid
In de bijlage “Nieuwe ontwikkelingen Programmabegroting 2027” treft u een overzicht van alle nieuwe beleidsvoornemens in de begroting 2027. Het nieuwe beleid vloeit voort uit de opgaven van het Rijk en de ambities in het coalitieprogramma ‘Samen verder. Bouwen aan de toekomst van Diemen’. Een toelichting op het nieuwe beleid is terug te vinden in de programma's.

Argumenten en keuzemogelijkheden
Niet van toepassing.

Gevolgen en risico’s

Financieel
Zie voorgaand.

Juridisch
Niet van toepassing.

Informatiekundig
Niet van toepassing.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Andere risico’s
Niet van toepassing.

Opmerkingen over de aanpak / het vervolgproces na de gevraagde beslissing

Communicatie
De begroting wordt na aanbieding aan de gemeenteraad zoals gebruikelijk ook ontsloten via www.diemen.nl. Verder wordt de aanbieding begeleid door een persbericht.

Participatie
Niet van toepassing.

Projectmatig
Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Nieuwe ontwikkelingen in de Programmabegroting 2027
2. Programmabegroting 2027 gemeente Diemen

Burgemeester en wethouders van Diemen,

de secretaris,	de burgemeester,
G.T. Wildeman	E. Boog

Gemeente Diemen

Raadsbesluit

Onderwerp: **Programmabegroting 2027 gemeente Diemen**

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

Gelet op de voordracht van het college d.d. 6 oktober 2026

Besluit

1. Vaststellen van de ‘Programmabegroting 2027’ inclusief de nieuwe ontwikkelingen zoals opgenomen in bijlage 1 ‘Nieuwe ontwikkelingen in de Programmabegroting 2027‘.

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 12 november 2026,

De voorzitter, De griffier,

Bijlage 1: Nieuwe ontwikkelingen in de Programmabegroting 2027

Nieuwe ontwikkelingen Bedragen x € 1.000	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Sociaal				
Indexatie Jeugdhulp en Wmo	-630	-630	-630	-630
Hulp bij het huishouden Wmo	-200	-200	-200	-200
Ontwikkelingen kosten Jeugd	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Hervormingsagenda Jeugd en nieuwe wet Verbetering beschikbaarheid Jeugdzorg (samen met Duo+)	-150	-75	0	0
Stevig lokaal team (programmamanager)	-140	-100	0	0
GGD (Veilig Thuis) - Filomena	-45	-45	-45	-45
GGD (Veilig Thuis) - Locatiekosten Centrum	-15	-15	-15	-15
Subsidieontwikkelingen - Gezondheidsmakelaar	-60	-60	-60	-60
Subsidieontwikkelingen - Coördinator valpreventie	-80	-80	-80	-80
Subsidieontwikkelingen - Arkin (POH-GGZ Jeugd)	-15	-15	-15	-15
Jongerenwerk	-100	0	0	0
Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming	-100	-100	0	0
Lokale aanpak eenzaamheid	-15	-15	-15	-15
Lokale aanpak eenzaamheid -quickscan	-40	0	0	0
Integrale aanpak suïcidepreventie	-20	-20	-20	-20
Totaal Sociaal	-2.610	-2.355	-2.080	-2.080
Veilig				
Weerbaarheid en continuïteit - aanvullende capaciteit	-95	0	0	0
Weerbaarheid en continuïteit - communicatieactiviteiten	-20	0	0	0
Voertuig toezichthouders - Optie lease/koop	-10	-10	-10	-10
Totaal Veilig	-125	-10	-10	-10
Inkomen en armoede				
Rijksbijdrage beschut werk	-50	0	0	0
Spreidingswet - opvang vluchtelingen - Projectaanpak AZC	-415	-150	-150	0
Bijstandsuitkeringen (BUIG)	-70	-70	-70	-70
Jongerenpunt Aanpak voortijdig schoolverlaten	-85	-85	-85	-85
Jongerenpunt - Aanpak voortijdig schoolverlaten	-15	-15	-15	-15
Totaal inkomen en armoede	-635	-320	-320	-170
Vrije Tijd				
Continuering buurtsportcoaches	-30	-30	-30	-30
Bibliotheekvoorziening en wettelijke zorgplicht	-75	-75	-75	-75
Clubondersteuning	-60	-60	-60	-60
Lokaal Sportakkoord	-10	0	0	0
Ontwikkelingen Zwembad Duran - lagere energiekosten	0	0	0	200
Voorbereiding overgang Diemen800 naar Dorpsfonds	-30	0	0	0
Totaal Vrije Tijd	-205	-165	-165	35
Onderwijs				
Leerlingenvervoer	-50	-50	-50	-50
Decentralisatie uitkering voorschoolse voorziening peuters	-25	-25	-25	-25
Totaal Onderwijs	-75	-75	-75	-75
Gebiedsontwikkeling				
Inzet AI bouwplantoetsing	-50	0	0	0
Evenementenbeleid - capaciteit ondersteuning organisatoren	-40	-40	-40	-40
Nieuwe Wetgeving volkshuisvesting en uitvoeren WiMRA onderzoek	-20	0	0	0
Onderzoek "wegontsluiting zoeklocatie woningbouw De Griend"	-20	0	0	0
Totaal Gebiedsontwikkeling	-130	-40	-40	-40

Nieuwe ontwikkelingen Bedragen x € 1.000	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Leefomgeving en klimaat				
Afzonderlijke exploitatie voor duurzaamheidsbudgetten	-225	-225	-225	-225
Recycling verpakkingsafval	-120	0	0	0
Maatregelen sociale veiligheid openbare buitenruimte	-50	0	0	0
Groenonderhoud	-50	-50	-50	-50
Totaal Leefomgeving en klimaat	-445	-275	-275	-275
Samen besturen				
Onderhoudskosten gemeentelijke gebouwen	-80	-80	-80	-80
Media en Communicatie	-40	0	0	0
Dienstverleningskader	0	0	0	0
Arbeidsmarktstrategie opstellen	-30	0	0	0
Ontwikkelingen Duo+ - Uitbreiding beleidscapaciteit P&O	-35	-35	-35	-35
Ontwikkelingen Duo+ - WOO en klachtenafhandeling	-45	-45	-45	-45
Ontwikkelingen Duo+ - Verbeterplan post en archieffunctie	-50	-55	-55	-55
Ontwikkelingen Duo+ - Verbeterplan post en archieffunctie	-100	0	0	0
Ontwikkelingen Duo+ - Datagedreven werken en innovatiefonds	-40	0	0	0
Ontwikkelingen Duo+ - Evaluatieonderzoek	-25	0	0	0
Totaal Samen besturen	-445	-215	-215	-215
Financiën				
Aanpassing rentelasten langlopende leningen	750	750	750	1000
Totaal Financiën	750	750	750	1.000
Totaal nieuwe ontwikkelingen	**-3.920**	**-2.705**	**-2.430**	**-1.830**